

P/21633888

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO TURIZMA I SPORTA

Godišnje izvješće o provedbi provedbenog plana za 2023. godinu
(od 1. siječnja do 31. prosinca 2023.)

Ministarstvo turizma i sporta

PREGLED STANJA U UPRAVNOM PODRUČJU

Prema podacima sustava eVisitor, koji sadrži turistički promet ostvaren u komercijalnim i nekomercijalnim objektima te nautičkom charteru (sustav eCrew), u Hrvatskoj je u 2023. godini ostvareno više od 20.6 milijuna dolazaka i 108 milijuna noćenja, što u odnosu na 2022. predstavlja rast od 9 posto u dolascima i 3 posto u noćenjima.

Navedeni ukupni rezultat svih smještajnih kapaciteta u odnosu na 2019. predstavlja izjednačenje rezultata, dok je u samim komercijalnim objektima, odnosno hotelima, kampovima i objektima u domaćinstvu u odnosu na 2019. godinu ostvaren rast u noćenjima od 1,2 posto.

U prošloj je godini najviše noćenja ostvareno u Istri (30 milijuna noćenja, što je +2% u odnosu na 2022.), Splitsko-dalmatinskoj županiji (20.2 milijuna noćenja, što je +3% u odnosu na 2022.) te na Kvarneru (18.5 milijuna noćenja, što je +1% u odnosu na 2022.).

Porast u noćenjima bilježe još i Zadarska županija s 15.2 milijuna realiziranih noćenja, Dubrovačko-neretvanska s 8.6 milijuna realiziranih noćenja te Ličko-senjska županija s 3.4 milijuna realiziranih noćenja. Pritom je u gradu Zagrebu lani ostvareno 2.5 milijuna noćenja, što predstavlja rast od +13 posto u odnosu na 2022., dok je na ostatku kontinenta lani ukupno ostvareno preko 2.6 milijuna noćenja, što također predstavlja rast od +13 posto u odnosu na 2022. Gledano prema destinacijama, najviše je noćenja u prošloj godini ostvareno u Rovinju, Dubrovniku, Poreču, Splitu te Umagu.

Gledano prema tržištima, u prošloj su godini najviše noćenja ostvarili gosti s tržišta Njemačke (23.6 milijuna noćenja), Hrvatske (13 milijuna noćenja), Slovenije (10.6 milijuna noćenja), Austrije (8.4 milijuna noćenja), Poljske (6.7 milijuna noćenja), Češke (5.5 milijuna noćenja), Italije (4.2 milijuna noćenja), UK-a (3.7 milijuna noćenja), Mađarske (3.6 milijuna noćenja), Slovačke (3.3 milijuna noćenja) te Nizozemske (3.1 milijun noćenja).

Prema podacima Hrvatske narodne banke (HNB), u prvih devet mjeseci 2023. godine, prihodi od stranih turista iznosili su 12 milijardi i 972 milijuna eura što predstavlja rast od 11,4 posto u odnosu na isto razdoblje 2022. godine, odnosno prihodovano je milijardu i 331 milijun eura više.

2023. godina rezultirala je brojnim uspjesima hrvatskih sportaša u svijetu i organizacijom svjetskih sportskih događanja u Republici Hrvatskoj kao što su: Svjetsko prvenstvo u reliju – Hrvatska 2023., „World Rally Championship“ (WRC), Svjetski kup u alpskom skijanju za žene i muškarce Audi FIS Ski World Cup „Snow Queen Trophy 2023.“, Svjetski kup u gimnastici „Dobro World Cup Osijek 2023.“, judo turnir „IJF judo Grand Prix Zagreb 2023.“, hrvački turnir „UWW Zagreb open Grand Prix 2023.“, Atletski miting – „WACT Zagreb 2023 - Boris Hanžeković memorijal i Memorijal Ivana Ivančića“, teniski turnir „ATP – Croatia open Umag 2023.“, Svjetsko ekipno prvenstvo u tenisu „Davis cup“, Europsko prvenstvo u hrvanju, Europsko prvenstvo u kajak maratonu i Europsko prvenstvo u brzopoteznom šahu.

U prosincu 2022. godine Hrvatski sabor donio je Zakon o sportu („Narodne novine, broj: 141/22) koji je stupio na snagu 1. siječnja 2023. godine. Novim zakonom se rješava niz izazova u funkcioniranju sustava sporta te implementiraju mjere Nacionalnog programa športa, kojeg je Hrvatski sabor usvojio u lipnju 2019. godine. Zakonom o sportu realiziraju se mjere iz Programa Vlade Republike Hrvatske, koji je predvidio uspostavu jasnih i transparentnih kriterija vrednovanja programa javnih potreba u sportu i uspostavu kategorizacije sportova, kao i osiguranje veće potpore poboljšanju zdravstvenog statusa građana, uključujući daljnji razvoj sporta u okviru odgojno - obrazovnog sustava.

IZVJEŠĆE O NAPRETKU U PROVEDBI MJERA

Od ukupno 24 mjere koje su ostale u provedbi u 2023. godini, kod 22 mjere provedba je u tijeku, a provedba 2 mjere kasni. Mjera 8 Podizanje razine konkurentnosti turističkih destinacija kroz ulaganje u javnu turističku infrastrukturu kasni s provedbom u dijelu koji se odnosi na ostvarenje ključne točke ostvarenja mjere koju predstavlja objava javnog poziva temeljem Programa razvoja javne turističke infrastrukture. Zakon o neprocijenjenom građevinskom zemljištu (NN 50/20) stupio je na snagu 2. 5. 2020. godine te je navedeno da će Vlada RH u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu Zakona donijeti Uredbu o iznosu jedinične cijene zakupnine za nekretnine, način i rokove plaćanja te ostale orijentacijske kriterije za utvrđivanje i obračun zakupnine. Pošto predmetna Uredba nije donesena, sredstava nisu prihodovana te nije bilo moguće raspisati javni poziv za Program razvoja javne turističke infrastrukture. U dijelu koji se odnosi na ostvarenje ključne točke ostvarenja mjere Ugovorene vanjske stručne usluge, vanjske stručne usluge nisu ugovorene, iz razloga što dokumentacija za pokretanje postupaka nabave usluga nije bila u potpunosti usuglašena u drugom kvartalu 2023., kada je bilo planirano pokretanje postupka nabave. S obzirom na potrebne rokove za sklapanje ugovora i samu isporuku usluga, odustalo se od pokretanja predmetnih nabava u 2023. godini.

U okviru iste mjere, vezano uz ostvarenje ključne točke ostvarenja mjere Objava javnog poziva ili dodjela sredstava, Ministarstvo turizma i sporta i Hrvatski planinarski savez su u prosincu 2022. sklopili Sporazum o dugoročnoj suradnji na razvoju i uređenju planinarske infrastrukture u funkciji turizma. Hrvatskom planinarskom savezu su temeljem Ugovora o razvoju i uređenju planinarske infrastrukture u funkciji turizma za razdoblje 2022.- 2023. dodijeljena sredstava u iznosu od 386.214,62 EUR te su realizirane sve ugovorene aktivnosti. Novim Ugovorom o razvoju i uređenju planinarske infrastrukture u funkciji turizma br. 2 za razdoblje 2023.-2024., Hrvatskom planinarskom savezu su u prosincu 2023. godine dodijeljena sredstva u iznosu 398.200,00 EUR.

Vezano uz ključnu točku ostvarenja mjere koja se odnosi na objavljen poziv za dodjelu bespovratnih sredstava za prilagodbu i unaprjeđenje javne turističke infrastrukture-NPOO, također je došlo do manjih kašnjenja. Kašnjenje u provedbi NPOO postupka dodjele uvjetovano je velikim brojem projektnih prijava zaprimljenih u okviru Poziva te izrazitom zahtjevnošću i složenošću postupka dodjele. S obzirom na činjenicu da svaki projektni prijedlog sadrži građevinsku komponentu te zahtjeva ocjenu specifičnih elemenata kao što je doprinos digitalnoj i zelenoj tranziciji, potreban je angažman velikog broja različitih tematskih stručnjaka, što je

odužilo proces vrednovanja projektnih prijedloga, koji je u finalnoj fazi i sklapanje ugovora se očekuje početkom 2024. godine.

Mjera 18 Osiguravanje preduvjeta za razvoj i unaprjeđenje sustava upravljanja u sportu, dostupnosti za bavljenje sportom i ostvarivanje vrhunskih sportskih rezultata kasni s provedbom zbog neispunjenja dvije ključne točke ostvarenja: Donesen Program javnih potreba u sportu i Izrađene tehničke specifikacije za nove module Nacionalnog informacijskog sustava u sportu – NPOO.

Program javnih potreba u sportu nije bilo moguće donijeti u 2023. godini jer je Pravilnik o programu javnih potreba u sportu na državnoj razini stupio na snagu u IV. kvartalu 2023. Radi povećanog opsega posla zbog donošenja novog Zakona o sportu te pratećih podzakonskih akata, dokumentacija za provođenje javne nabave za izradu tehničkih specifikacija za nove module Nacionalnog informacijskog sustava u sportu nije bila pripremljena u planiranom roku, no proces pripreme tehničkih specifikacija započeo je u rujnu 2023. godine objavom dokumentacije o nabavi na prethodno savjetovanje.

Osim gore obrazloženog kašnjenja kod dvije ključne točke ostvarenja mjere, doneseni Zakon o sportu, 14 podzakonskih akata te ostvarene vrijednosti pokazatelja rezultata iznad planiranih vrijednosti, značajno su doprinijeli uspješnoj provedbi planiranih aktivnosti u okviru mjere 18.

Ključne točke ostvarenja u 2023. godini su u potpunosti ostvarene kod 22 mjere, a kod 2 mjere pet (5) ključnih točaka ostvarenja nije ostvareno u skladu s planom.

Ukupno je iskorišteno 74.163.132,13 eura proračunskih sredstava za provedbu svih mjera provedbenog programa, dok je planirani proračun Ministarstva turizma i sporta za 2023. godinu iznosio 153.859.507,00 eura.

DOPRINOS OSTVARENJU CILJEVA JAVNIH POLITIKA

Provedba većine mjera iz Provedbenog programa Ministarstva turizma i sporta doprinosi cilju 3.2. Prostorni razvoj i turizam u funkciji održivog razvoja Programa Vlade. Do kraja 2023. godine kroz Nacionalni plan oporavka i otpornosti, uspješno se provela sveobuhvatna reforma povećanja otpornosti i održivosti turističkog sektora te se započeo niz investicija za sektor turizma, za koje su osigurana su sredstva u iznosu od oko 290 milijuna eura.

Na temelju Strategije razvoja održivog turizma do 2030. godine, u okviru reforme, izrađen je i Nacionalni plan razvoja održivog turizma do 2027. godine, koji kao srednjoročni akt strateškog planiranja sadržava operacionalizaciju prioriternih područja kroz konkretne mjere. Reforma turističkog sektora također obuhvaća aktivnosti razvoja satelitskog računa održivog turizma. Uspostavljen je metodološki okvir Sustava satelitskih računa održivosti turizma Republike Hrvatske (SAT-ROT RH) koji definira razvoj koncepta, klasifikacija, tablica i agregata za sve komponente SAT-ROT RH te uspostavlja tokove podataka, metodologiju obrade podataka i validacije, uključujući integriranu organizacijsku i međuinstitucionalnu strukturu Sustava SAT-ROT RH. Predmetni dokument odobrila je Europska komisija te je objavljen 20. prosinca 2023. godine, a uspostava Sustava satelitskog računa održivog turizma planira se zaključiti u IV kvartalu 2024.

Također, u IV. kvartalu 2023. godine donesen je Zakon o turizmu koji je stupio na snagu 1. siječnja 2024. godine. Zakonom o turizmu stvoren je pravni okvir za učinkovito upravljanje razvojem turizma u smjeru održivosti na temelju mjerljivih podataka te provedbu zelene i digitalne tranzicije. Osiguravaju se pretpostavke za upravljanje razvojem turizma u smjeru održivosti, vezano uz korištenje i turističku valorizaciju prostora, prirodnih, društvenih i gospodarskih resursa, kulturne baštine te unapređenja uvjeta života lokalnog stanovništva i boravka turista u destinaciji. Nadalje, uspostavlja se i okvir za prikupljanje, praćenje i analizu podataka koji uključuje pokazatelje održivosti, indeks turističke razvijenosti i satelitski račun održivog turizma. Zakon o turizmu predviđa i uvođenje turističkog ekološkog doprinosa, a temelji se na izračunu prihvatnih kapaciteta koji pokazuje koliko turista može primiti određena destinacija bez negativnih učinaka na lokalno stanovništvo, prostor, resurse kao i na zadovoljstvo turista.

1. ožujka 2023. godine zatvoreni su javni pozivi za dostavu projektnih prijedloga u okviru kojih je 123 milijuna eura planirano za javnu turističku infrastrukturu (Javni poziv za dodjelu bespovratnih sredstava - Regionalna diversifikacija i specijalizacija hrvatskog turizma kroz ulaganja u razvoj turističkih proizvoda visoke dodane vrijednosti) i 165 milijuna eura za zelenu i digitalnu tranziciju privatnog sektora (Javni poziv za dodjelu bespovratnih sredstava – Jačanje održivosti te poticanje zelene i digitalne tranzicije poduzetnika u sektoru turizma). Na poziv za javnu turističku infrastrukturu ukupno je zaprimljeno 220 projektnih prijava ukupne vrijednosti 837 milijuna eura, dok je na poziv za privatni sektor zaprimljeno 248 prijava ukupne vrijednosti 623 milijuna eura te su za taj poziv u 2023.g. donesene ukupno 63 odluke o financiranju.

Projektom Hrvatski digitalni turizam eTurizam, ukupne vrijednosti 7,1 milijuna eura, kroz digitalizaciju i optimizaciju svih procesa u turizmu potaknut je daljnji razvoj turističkih i ugostiteljskih usluga u Republici Hrvatskoj, ali je i unaprijeđena komunikacija i poslovanje između građana i javne uprave u turizmu na bržu i višu razinu. Do kraja 2023. g., kada je projekt uspješno završio s provedbom, razvijeno je pet javnih e-usluga:

- Središnji registar za ugostiteljsku djelatnost i usluge u turizmu – TuRegistar
- Sustav za registraciju obavljanja djelatnosti i pokretanje poslovanja u području turizma i ugostiteljstva – TuStart
- Sustav za pregled i dodjelu dostupnih potpora u turizmu – TuRiznica
- Sustav za prijavu i odjavu gostiju – eVisitor
- Turističko-informacijski portal – web platforma croatia.hr

Uz navedene, razvijene su i uspostavljene još: Mobilna aplikacija za upravne i neupravne postupke (e-registracija i e-potpore), Mobilna aplikacija e-visitor te Središnji portal za razvoj turizma.

U okviru projekta Hrvatska turistička kartica, s ciljem povećanja potrošnje hrvatskih građana u ugostiteljstvu i turističkim sadržajima na području cijele Republike Hrvatske do kraja 2023. g. izdano je 7407 Hrvatskih turističkih kartica, čime je građanima omogućeno povoljnije korištenje usluga smještaja i konzumacije hrane i pića u ugostiteljskim objektima, usluga putničkih agencija i turoperatora, paket aranžmana, boravka u objektima privatnih iznajmljivača te najam brodova.

U svrhu doprinosa kompenzaciji emisija iz turizma i smanjenju emisija stakleničkih plinova u Republici Hrvatskoj do 2030., Hrvatska turistička zajednica je s Ministarstvom turizma i sporta krajem 2022. godine sklopila Sporazum o međusobnoj suradnji u okviru Projekta poticanja razvoja održivog razvoja turizma „Hrvatska prirodno tvoja – Croatia naturally yours“, u okviru kojeg se kontinuirano provode aktivnosti sadnje dodatnih sadnica stabala u destinacijama za kompenzaciju emisija automobilskih turističkih posjeta Republici Hrvatskoj.

Kao i svake godine, Ministarstvo turizma i sporta je u 2023. godini objavilo Javni poziv za Program Konkurentnost turističkog gospodarstva. Kroz program potpora male vrijednosti Konkurentnost turističkog gospodarstva iz sredstava državnog proračuna potiče se zelena i digitalna tranzicija mikro, malih i srednjih poduzetnika u turizmu te su dodijeljene potpore za 221 poslovni subjekt malog gospodarstva u ukupnom iznosu 2,57 milijuna eura.

Ministarstvo turizma i sporta i Hrvatski planinarski savez su u prosincu 2023. godine sklopili Ugovor o razvoju i uređenju planinarske infrastrukture u funkciji turizma. Hrvatskom planinarskom savezu, kao krovnoj planinarskoj udruzi, dodijeljena su sredstva u ukupnom iznosu od 398.200,00 eura za nastavak provedbi aktivnosti u sklopu projekta „Sigurna i održiva planinarska infrastruktura; projekt održavanja, uređenja i opremanja planinarske infrastrukture“. Planinarstvo kao dio aktivnog (rekreativnog) turizma doprinosi konkurentnosti i razvoju turističkih destinacija te poticanju razvoja održivog, otpornog, cjelogodišnjeg i regionalno uravnoteženog turizma. Također, ono ujedno čini i atraktivnu ponudu i turistički proizvod te vrijednu dopunu postojeće turističke ponude.

Ministarstvo turizma i sporta doprinijelo je cilju 2.2. Ulaganje u obrazovanje, znanost i istraživanje Programa Vlade provedbom poziva Pобоljšanje pristupa ranjivih skupina tržištu rada u sektoru turizma i ugostiteljstva II., u okviru Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020., gdje je ugovoreno 14 projekata ukupne vrijednosti 3,67 milijuna eura. U okviru ovog Poziva financiralo se uključivanje osoba s invaliditetom na tržište rada u sektoru turizma i ugostiteljstva te jačanje ljudskih kapaciteta u sektoru. Korisnici u ovom pozivu su ustanove registrirane za obrazovanje odraslih i strukovne udruge u turizmu i ugostiteljstvu. Ciljna skupina, tj. osobe s invaliditetom, bit će lakše zapošljivi i konkurentniji na tržištu rada, a sektor će se dodatno ojačati s kvalitetno osposobljenim ljudskim potencijalima u skladu s potrebama tržišta rada. Uz navedeno, Pozivom su se unaprijedila stručna i andragoška znanja predavača i mentora za rad s osobama s invaliditetom. U projektne aktivnosti, koje su se provodile do kraja 2023. godine, bila je uključena 881 nezaposlena osoba s invaliditetom te 93 stručnjaka iz sektora turizma i ugostiteljstva.

Ministarstvo turizma i sporta je u školskoj i akademskoj godini 2023./2024., temeljem Programa poticanja obrazovanja kadrova u ugostiteljstvu i turizmu – Stipendije 2023., sufinanciralo stipendije novih 292 učenika i studenta koji se obrazuju za ugostiteljsko-turistička zanimanja i zanimanja vezana uz razvoj posebnih oblika turizma. Riječ je o programu stipendiranja koje Ministarstvo turizma provodi u suradnji s pravnim i fizičkim (obrti) osobama koje su registrirane za obavljanje ugostiteljske djelatnosti u objektima iz skupine hoteli i skupine kampovi, iz skupina restorani, barovi, catering objekti i objekti jednostavnih usluga, hosteli iz skupine ostali ugostiteljski objekti ili turističkom agencijom na način da svaki dionik

sudjeluje u sufinanciranju stipendije 30% ukupnog iznosa stipendije. Za stipendije kroz ovaj javni poziv je izdvojeno 497.700,00 EUR za školsku godinu 2023/24. Prema izvršenju proračuna na dan 31.12.2023. godine za potrebe stipendija stipendistima koji su u postupku stipendiranja bili u 2023. godini utrošeno je 1.111.508,61 EUR.

Pored donesenog Zakona o sportu koji je stupio na snagu 1. siječnja 2023. godine i koji je značajno doprinio funkcioniranju sustava sporta i provedbi Nacionalnog programa športa, doprinos ostvarenju ciljevima vezanim uz sektor sporta Programa Vlade i cilju 2.4. Razvoj sporta, kulture i medija ogleđa se u provedbi niza aktivnosti Ministarstva turizma i sporta.

Ministarstvo turizma i sporta u 2023. godini značajno je povećalo financiranje svih pet krovnih sportskih udruženja (Hrvatski olimpijski odbor, Hrvatski paraolimpijski odbor, Hrvatski sportski savez gluhih, Hrvatski akademski sportski savez i Hrvatski školski sportski savez) putem kojih se financiraju svi nacionalni sportski savezi, olimpijski i paraolimpijski programi, stipendije za sportaše, plaće za trenere i sl. te programi školskog i akademskog sporta. Za navedeno je osiguran iznos od 51,65 milijuna eura. Također, dodijeljena su financijska sredstva u iznosu od 995.421,00 eura auto klubu Cro Dakar Team za sufinanciranje organizacije svjetskog prvenstva u reliju – Hrvatska „World Rally Championship“ (WRC), 592.607,00 Hrvatskom hrvačkom savezu za sufinanciranje organizacije Europskog prvenstva u hrvanju, 713.385,00 eur za Međunarodnu biciklističku utrku „CRO Race“, 286.681,00 eur Hrvatskom kajak kanu savezu za sufinanciranje organizacije Europskog prvenstva u kajak kanu maratonu, 500.000,00 eur Hrvatskom teniskom savezu za sufinanciranje organizacije Svjetskog ekipnog prvenstva u tenisu „Davis cup“, 100.000,00 eur Hrvatskom šahovskom savezu za sufinanciranje organizacije Europskog prvenstva u brzopoteznom šahu, 1.000.000eur Hrvatskom rukometnom savezu za sufinanciranje organizacije Svjetskog prvenstva u rukometu 2025. godine, 1.000.000 eur Hrvatskom judo savezu za sufinanciranje organizacije Europskog prvenstva u Judu 2024. godine i 2.000.000 eur Hrvatskom vaterpolskom savezu za sufinanciranje organizacije Europskog prvenstva u vaterpolu 2024. godine.

Uz to, provedeni su svi natječaji i javni pozivi u području sporta, koje provodi Ministarstvo turizma i sporta u ukupnom iznosu većem od 9,3 milijuna eura. Natječaji se odnose na sufinanciranje velikih sportskih manifestacija, sufinanciranje izgradnje, građevinskog zahvata i opremanja sportskih građevina, sufinanciranje sportskih programa poticanja lokalnog sporta i sportskih natjecanja, sufinanciranje sportskih programa obuke neplivača „Hrvatska pliva“ te dodjelu stipendija za školarinu bivšim i sadašnjim vrhunskim sportašima. U 2023. godini putem navedenih natječaja sufinancirana je izgradnja i obnova 87 infrastrukturnih projekata, provedba 160 programa lokalnog sporta i 35 programa obuke neplivača, organizacija 20 velikih sportskih manifestacija te 153 stipendije za školarinu.

Za uspjehe koje su naši sportaši, sportaši s invaliditetom i gluhi sportaši postigli u 2023. godini isplaćene su državne nagrade za vrhunska sportska postignuća u ukupnoj vrijednosti od 1,42 milijuna eura. Najveći iznos, 321.189,25 eura, isplaćen je za osvojenu zlatnu medalju na Svjetskom prvenstvu u rukometu za gluhe održanom od 1. do 15. srpnja 2023. godine u Danskoj. Državne nagrade se isplaćuju osvajačima medalja kao i trenerima i pratećem osoblju.

Uz isplaćene državne nagrade za vrhunska sportska postignuća isplaćene su i trajne novčane naknade za sportaše i trenere/izbornike u vrijednosti 3,53 milijuna eura.

Kao odgovor na posljedice koje je ostavila pandemija COVID-19 i nedovoljnu tjelesnu aktivnost djece i mladih, Ministarstvo turizma i sporta u suradnji s Hrvatskim školskim sportskim savezom tijekom ljetnih praznika 2023. godine provelo je aktivnost Sportski praznici. Kroz četiri tjedna djeca u svim županijama RH na 85 lokacija imala su osigurano besplatno bavljenje tjelesnom aktivnošću uz stručni nadzor kineziologa i osiguran zdravi obrok. Za tu aktivnost izdvojeno je 453.565,00 tisuća eura, a sudjelovalo je 13.500 školske djece.

KLASA: 910-01/20-01/120
URBROJ: 529-03-01-01-01/1-24-10
Zagreb, 31. siječnja 2024.

Koordinator za strateško planiranje

DRŽAVNI TAJNIK

Tonči Glavina

MINISTRICA

dr.sc. Nikolina Brnjac

